

گفتاردرمانی یکی از شاخه‌های علوم پزشکی و یک روش *shy&* درمانی غیر دارویی می‌باشد که در تشخیص، ارزیابی و درمان اختلالات گفتار، زبان و مشکلات ارتباطی نقش دارد و به مراجعین در توسعه مهارت *shy&*‌هایی مانند درک، بیان، وضوح گفتار، کیفیت صدا و روانی گفتار کمک می‌کند. در واقع گفتار و زبان بخش بسیار مهمی از ارتباط برقرار کردن با دیگران است. گفتاردرمانگر از طریق تکنیک *shy&*‌های مشخصی به افراد دارای مشکلات ارتباطی کمک می‌کند. این تکنیک‌های درمانی مطابق با نوع و شدت اختلال هر بیمار تنظیم می‌شود و برنامه‌های گفتاردرمانی با پیشرفت سشت سما، با گذشت زمان دشوارتر می‌شوند.

برای دریافت خدمات گفتاردرمانی محدودیت سنی وجود ندارد و کودکان، نوجوانان، جوانان و بزرگسالان بسته به مشکل خود می‌توانند به گفتاردرمانگر مراجعه کنند. برخی از شایعترین اختلالاتی که گفتاردرمانی به آن *shy&*‌ها کمک می‌کند عبارتند از: اختلال طیف اتیسم، اختلال شنوایی، اختلال زبانی و یادگیری، لکنت، اختلال تلفظ حروف، اختلالات صدا و بلع، بیماری *shy&*‌های پیشرونده عصبی و سکت، تومور و آسیب مغزی.

اختلال طیف اتیسم چه اثری بر فرآیند ارتباط می‌گذارد؟

مهارت ارتباطی ضعیف از ویژگی‌های اصلی اختلال طیف اتیسم می‌باشد که گفتاردرمانگر نقش مهمی در توسعه این مهارت دارد. ارتباط فرآیند انتقال افکار، ایده *shy&*‌ها و احساسات با دیگران است که از طریق روش *shy&*‌های گفتاری مثل استفاده از کلمات و روش *shy&*‌های غیر گفتاری همچون استفاده از حالات چهره انجام می‌شود. در افراد دارای اختلال طیف اتیسم، زبریناهای ارتباطی مانند توجه اشتراکی، تماس چشمی و... تحت تاثیر قرار گرفته و به شکل متفاوتی شکل می‌گیرند در نتیجه توجه به حیطه *shy&*‌های مشترک با دیگران و مشاهده نحوه واکنش و ارتباط آن *shy&*‌ها برای فرد دارای اختلال طیف اتیسم، دشوار می‌شود. فرد دارای اختلال طیف اتیسم فرصت *shy&*‌های ارتباطی با دیگران را از دست می‌دهد و در درک معانی گفته‌های دیگران، زبان بدنی و رفتار غیر کلامی آن *shy&*‌ها دچار مشکل است.

مشکلات ارتباطی افراد دارای اختلال طیف اتیسم شامل چه مواردی هستند؟

هر فرد دارای اختلال طیف اتیسم مشکلات ارتباطی مختلفی با توجه به شدت اختلال نشان می‌دهد که این امر ضرورت انجام ارزیابی توسط گفتاردرمانگر برای تعیین نوع مشکلات ارتباطی و درمان را نشان می‌دهد. موارد زیر مثال *shy&*‌هایی از عوامل تاثیر گذار بر ارتباط افراد دارای اختلال طیف اتیسم در سنین مختلف هستند.

مشکلات ارتباطی نوپایان دارای اختلال طیف اتیسم

عدم استفاده از ژست *shy&*‌ها

استفاده از بدن دیگران به عنوان ابزار

ارتباط چشمی ضعیف

عدم علاقه به دیگران

عدم استفاده از کلمات

عدم درک دستورات ساده

مشکلات ارتباطی کودکان دارای اختلال طیف اتیسم

بی توجهی به اطرافیان
ناتوانی در انجام بازی نمادین
مشکل در تعامل با همسالان
ناتوانی یا عدم علاقه به بازگویی اتفاقات گذشته
مشکل در کاربرد و ساخت زبان
پاسخگویی ضعیف در مکالمه

مشکلات ارتباطی نوجوانان و بزرگسالان دارای طیف اتیسم

اختلال در مهارتshy­های اجتماعی مثل آغاز و حفظ مکالمه، استفاده از کلمات نامناسب
امتناع از تماس چشمی
ناتوانی در شکل دهی و حفظ ارتباط با دیگران

گفتاردرمانی و اتیسم

گفتاردرمانی چگونه به افراد دارای اختلال طیف اتیسم کمک می‌کندshy­؟

تیمی از متخصصان در حیطهshy­های مختلف در ارزیابی و مدیریت اختلال طیف اتیسم مشارکت دارند که معمولاً شامل پزشکان، کاردرمانگران، گفتاردرمانگران و... هستند. گفتاردرمانی به بررسی و آسیب شناسی چالشshy­های زبان و ارتباط میshy­پردازد و به افراد مبتلا به اتیسم کمک میshy­کند تا ارتباطات کلامی، غیرکلامی و اجتماعی خود را بهبود بخشند. هدف کلی کمک به فرد برای برقراری ارتباط به روشshy­های مفیدتر و کاربردی تر است. یک برنامه گفتار درمانی با ارزیابی توسط آسیب شناس گفتار زبان برای تعیین نقاط قوت و چالشshy­های ارتباطی فرد شروع می شود و سپس طبق ارزیابی، اهداف فردی برای درمان انتخاب میshy­شود.

گفتاردرمانی اتیسم در سنین پایین

در کودکان کوچک تر مبتلا به اتیسم، درمان بر بهبود مهارت های گفتاری و زبانی متمرکز است که از مهارت های پیش نیاز ارتباط، مانند توجه مشترک و تماس چشمی شروع می شود. همانطور که یک کودک قبل از یادگیری راه رفتن باید ابتدا ایستادن را بیاموزد، گفتاردرمانی نیز بر روی این مهارتshy­های پیش نیاز برای ایجاد پایهshy­های ارتباط تمرکز میshy­کند. در این مرحله والدین و مراقبان اغلب به شدت درگیر هستند و درمان از بازی و تعامل به عنوان وسیلهshy­ای برای کمک به کودک مبتلا به اتیسم استفاده میshy­کند.

گفتاردرمانی اتیسم در سنین بالاتر

گفتاردرمانی برای کودکان بزرگتر مبتلا به اتیسم، شامل آموزش مهارت های گفتاری و زبانی کلیدی، مانند استفاده از کلمات و عبارات منفرد برای بیان خواسته ها به دیگران، پاسخ دادن به سؤالات ساده یا اظهار نظر میshy­باشد. با پیشرفت روند، درمان بر درک چگونگی استفاده از زبان برای اهداف اجتماعی، مانند برقراری مکالمه با شخص دیگر، یا تشخیص قوانین اجتماعی و مکالمه تمرکز میshy­کند که شامل حفظ موضوع در مکالمات، توانایی درک زبان بدن و یادگیری رعایت نوبت در مکالمه است. همچنین تمرکز بر درک دیدگاه دیگران از دیگر اهداف درمانی در این سنین است، یعنی درک اینکه دیگران در هنگام وقوع رویدادهای خاص چه تفکراتی دارند.

در برخی از افراد مبتلا به اتیسم ممکن است فرآیند یادگیری گفتار و زبان بسیار طولانی باشد و یا فرد قادر به کسب گفتار و زبان نباشد. برای چنین افرادی، هدف گفتاردرمانی، یادگیری اشکال جایگزین ارتباط مانند استفاده از حرکات یا تصاویر برای صحبت با دیگران است. این اشکال ارتباطی می تواند شامل روشshy­های ارتباطی تصویری، دستگاه های الکترونیکی، یا برنامه های کاربردی دارای قابلیت تولید گفتار باشد که فرد با کمک گفتاردرمانگر یاد میshy­گیرد که از آنshy­ها برای برقراری ارتباط با دیگران

استفاده کند.